

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๖

วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำร้องของนายมนสันต์ มฤคทัต ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขคำที่ ๕๐๓๘/๒๕๕๓ ของศาลแพ่งธนบุรี เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยผู้ร้องยื่นคำร้องว่า

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) (เดิมใช้ชื่อว่า ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน)) เป็นโจทก์ ฟ้องนายมนสันต์ มฤคทัต ที่ ๑ ผู้ร้อง และนายวีระ มานะคงตรีชีพ ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งธนบุรี ในข้อหาหรือฐานความผิด เรื่อง ผิดสัญญาวงเงินสินเชื่อ ขยายลดตัว ตัวเงิน ค้ำประกัน ขอให้ศาลพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๓๘,๔๕๘,๓๐๕.๕๐ บาท โดยโจทก์อ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ กระทรวงการคลังได้มีประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒ กระทรวงการคลังได้มีประกาศให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนทั้ง ๑๒ บริษัท ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนกิจ ฯ แล้วให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนกิจ ฯ ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร ฯ (หรือธนาคารไทยธนาคาร ฯ โจทก์) โดยได้มีการทำหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒ ให้มีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าว และให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ผลของการโอน ทำให้ธนาคารไทยธนาคาร ฯ โจทก์ มีอำนาจเข้าสวมสิทธิของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ในการดำเนินคดีนี้แทนในฐานะโจทก์ ในการเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

เดิมผู้ร้องเป็นลูกค้าของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ได้ทำสัญญาวงเงินสินเชื่อในลักษณะของการขายลดตัวเงิน โดยมีจำเลยที่ ๒ เข้ามาทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ของผู้ร้อง ผู้ร้องผิดนัดค้างชำระดอกเบี้ยตามตัวสัญญาใช้เงิน นับแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นต้นมา และเมื่อตัวสัญญาใช้เงินถึงกำหนด ผู้ร้องก็ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน เมื่อคิดคำนวณยอดหนี้ถึงวันฟ้องคดีนี้ ผู้ร้องเป็นหนี้โจทก์ในต้นเงิน จำนวน ๒๔,๑๗๒,๗๘๔.๗๖ บาท ดอกเบี้ยเป็นเงิน จำนวน ๑๔,๓๒๕,๕๒๐.๗๔ บาท รวมต้นเงินและดอกเบี้ย เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๘,๔๙๘,๓๐๕.๕๐ บาท โจทก์ได้ติดตามทวงถามให้ผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ ร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ให้โจทก์หลายครั้งแล้ว แต่คนทั้งสองเพิกเฉย จึงได้นำคดีมาฟ้องร้องต่อศาล

ผู้ร้องยื่นคำให้การต่อศาลแพ่งธนบุรีว่า ผู้ร้องไม่เคยเป็นหนี้ตามสัญญาวงเงินสินเชื่อกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ รวมทั้งโต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ คือพระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าว เป็นกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เพราะพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๘ สัตต และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๗ ฉ บัญญัติให้สิทธิผู้รับโอนกิจการเข้าดำเนินการใดๆ ในคดีความที่มีอยู่แล้วโดยสะดวกทุกประการ ได้แก่ การนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ รวมทั้งมีสิทธิเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ทันทีด้วยโดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นการเอาเปรียบและลดทอนสิทธิเสรีภาพของคู่ความฝ่ายอื่นอย่างชัดเจน ทั้งๆ ที่สามารถใช้วิธีการตามประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่งดำเนินการใดๆ เป็นขั้นตอนต่อไปได้ ดังนั้น พระราชกำหนดที่ออกถึงทั้งสามฉบับ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และพระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าว ตรารัฐ เพื่อให้เฉพาะกับกรณีที่กระทรวงการคลังดำเนินการควบคุมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ ฯ และกับธนาคารสหธนาคาร ฯ เท่านั้น มิได้ใช้กับกรณีอื่นๆ ทั่วไปแต่อย่างใด จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง จึงขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า การออกกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลนั้น จะต้องเป็นไปเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น แต่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ตี วรรคสอง กลับบัญญัติว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอน ไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์...” และตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตี วรรคสอง ก็บัญญัติว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบ การโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ....” ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิในทรัพย์สินของลูกหนี้อย่างชัดเจน ทั้งยังเป็นการเอาเปรียบลูกหนี้ และคู่กรณีอย่างเห็นได้ชัด เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ บัญญัติรับรองสิทธิไว้ว่า การโอนหนี้จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้ ก็ต่อเมื่อบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ หรือลูกหนี้จะได้ยินยอมในการโอนนั้น นอกจากนั้น สถาบันการเงินที่รับโอนกิจการก็ยังสามารถใช้วิธีการที่มีอยู่แล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดำเนินการใดๆ เป็นขั้นตอนได้ ซึ่งก็มีความเป็นธรรมอยู่แล้ว ดังนั้น กรณีดังกล่าว จึงเป็นการจำกัดสิทธิ ในทรัพย์สินของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติยินยอมไว้โดยไม่จำเป็น และเป็นการกระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธินั้น

และอีกประการหนึ่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ สัตต กลับบัญญัติว่า “ในการควบคุมกิจการของธนาคารพาณิชย์ เข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้ธนาคารพาณิชย์

หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้ามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น” และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ฉ ก็บัญญัติว่า “ในการควบกิจการของบริษัทหรือโอนกิจการของบริษัทให้แก่สถาบันการเงิน ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้สถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้ามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น” ซึ่งเป็นการให้สิทธิผู้รับโอนกิจการเข้าดำเนินการใดๆ ในคดีความที่มีอยู่แล้วได้โดยสะดวก โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นการเอาเปรียบและลดรอนสิทธิเสรีภาพของคู่ความฝ่ายอื่นอย่างชัดเจน ทั้งๆ ที่สามารถใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดำเนินการใดๆ เป็นขั้นตอนต่อไปได้ เช่น การร้องสอด การตั้งผู้แทนนิติบุคคล การรับช่วงสิทธิ หรือการรับโอนสิทธิเรียกร้อง ซึ่งกฎหมายเดิมได้บัญญัติไว้อย่างเป็นทางการแล้ว ไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องตราพระราชกำหนดทั้งสองฉบับขึ้นมาใหม่แต่อย่างใด

ผู้ร้องจึงขอคัดค้านว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับที่โจทก์ยื่นนั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

๒. ผู้ร้องเห็นว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ตราขึ้นมาเพื่อใช้เฉพาะกรณีที่กระทรวงการคลังดำเนินการควบรวมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ ฯ และกับธนาคารสหธนาคาร ฯ เท่านั้น มิได้ใช้กับกรณีอื่นๆ ทั่วไป แต่อย่างไร จึงเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยมุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งกรณีใดโดยเฉพาะ ไม่เป็นการมุ่งให้มีผลใช้บังคับทั่วไป จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

๓. ผู้ร้องเห็นว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว มีบทบัญญัติให้ผู้รับโอนกิจการ (โจทก์) ได้เปรียบในการดำเนินคดีนี้ เพราะสามารถเข้าเป็นคู่ความในคดีได้ทันทีโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยสามารถถ้ามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานเอกสารที่ได้สืบไปแล้วได้ เป็นผลให้ผู้ร้อง ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกับโจทก์ ดังที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ดังนั้น พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

๔. ผู้ร้องเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๓๘ เบญจ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) (๔) และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) ซึ่งมีบทบัญญัติไปในทางเดียวกัน ที่เป็นการระงับใช้บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้อำนาจของรัฐมนตรีผู้รักษาการมีอำนาจเสมือนหนึ่งเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น โดยไม่ต้องฟังเสียงมติของผู้ถือหุ้น และหรือดำเนินการใดๆ ไปตามวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายเดิม ซึ่งมีความถูกต้องและเป็นธรรม สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ตลอดเวลานั้น ไม่มีความจำเป็นใดๆ เพราะสามารถดำเนินการตามประมวลกฎหมายและกฎหมายที่มีอยู่เดิมได้โดยสะดวก และเป็นธรรม ดังนั้น พระราชกำหนดทั้งสามฉบับจึงตราขึ้น เพื่อเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนโดยไม่จำเป็น จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ สัตต มาตรา ๓๘ ตรี วรรคสอง มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ฉ มาตรา ๖๗ ตรี วรรคสอง และมาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย ตามคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ และคำวินิจฉัยที่ ๔๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี และมาตรา ๓๘ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก

มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยเพียงว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติที่ประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และต้องกระทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น รวมทั้งจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นก็ได้ด้วย ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวจะต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ส่วนมาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่รับรองหลักความเสมอภาค โดยวรรคหนึ่งบัญญัติรับรองว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

เมื่อพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหากเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง และเพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกฎหมายที่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจการตราไว้ในมาตรา ๓ ว่า ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคลและเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” และเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายนี้ ก็ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ประกอบกับมาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งพระราชกำหนดฉบับนี้บัญญัติให้เพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของกฎหมาย รวม ๓ ฉบับ มาใช้บังคับ รวมทั้งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้

การควบกิจการหรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และชอบด้วยกฎหมาย ก็มีได้มีข้อความใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่อย่างไร

ส่วนพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตรารื้อขึ้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงินสามารถดำเนินการควบกิจการหรือโอนกิจการได้โดยเร่งด่วน เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน และเพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจการตราไว้ในมาตรา ๓ ว่า ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สิน ของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตรารื้อขึ้นโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” และเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับบริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเออร์ รวมทั้ง สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเจาะจง และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายนี้ ก็ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ประกอบกับมาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งพระราชกำหนดทั้งสองฉบับนี้บัญญัติให้แก้ไขและเพิ่มเติม ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของกฎหมาย ๓ ฉบับ รวม ๒๒ มาตรา มาใช้บังคับ เพื่อให้การควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเงินทุนหรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ก็มีได้มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่ประการใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตี วรรคสอง มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง มาตรา ๓๘ เบญจ และมาตรา ๓๘ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตี วรรคสอง มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม

โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ
เครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ